

Metoder for bedre samhandling — erfaringer fra Semicolon

Norstella/RNeF-seminar
Oslo, 27. august 2009

Terje Grimstad, Karde

Innhold

1. Litt om Semicolon-prosjektet
2. Riksrevisjonens evalueringer av IKT-politikken, om elektronisk samhandling

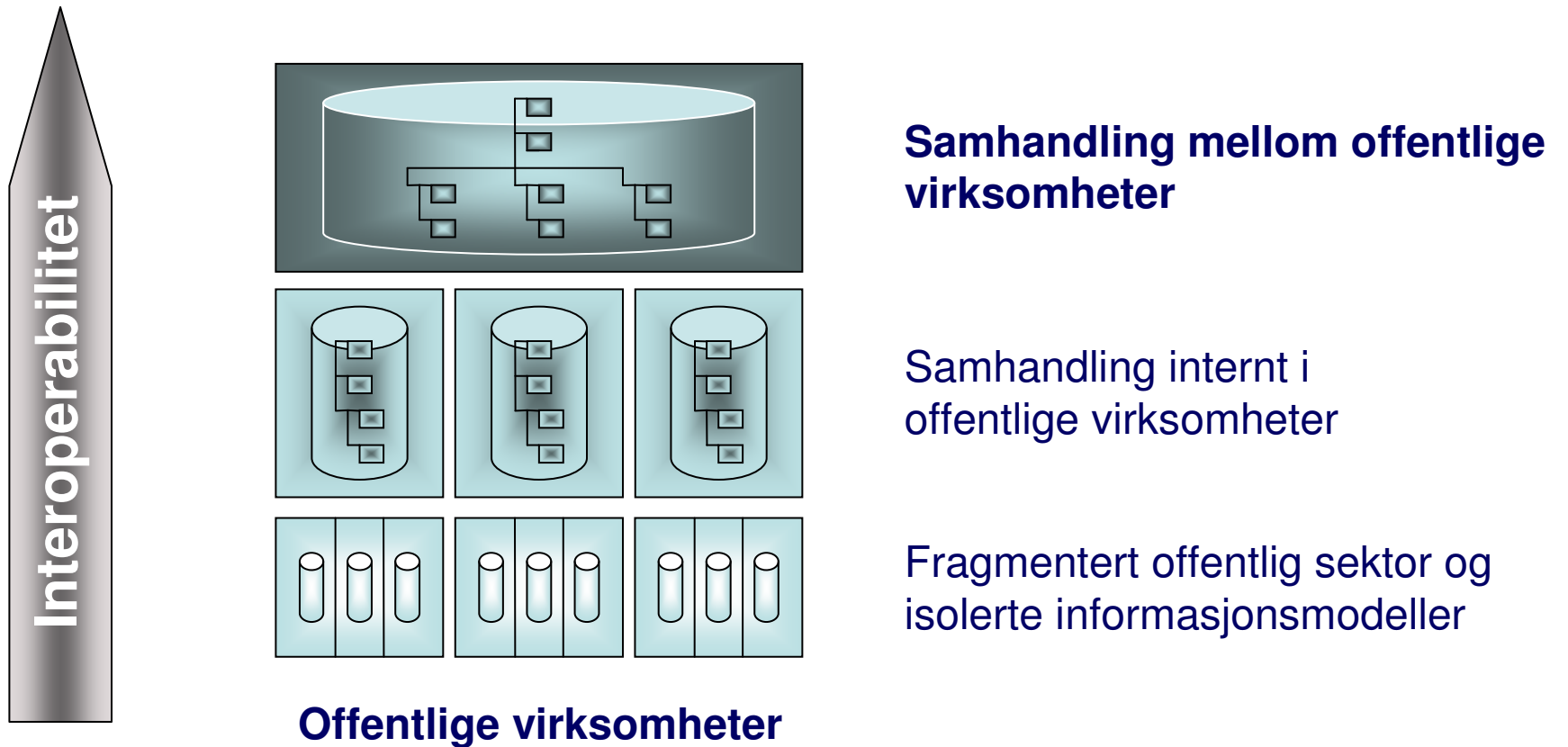
Metoder for bedre samhandling

3. Holde orden i eget hus
Publisere egen virksomhet og informasjon for andre
4. Nasjonal strategi for metadata
5. Målinger og metrikker

1. Om Semicolon

Semicolon

Semantisk og organisatorisk interoperabilitet i kommuniserende og samhandlende organisasjoner

Semicolons målbilde

Prosjektets hovedmål:

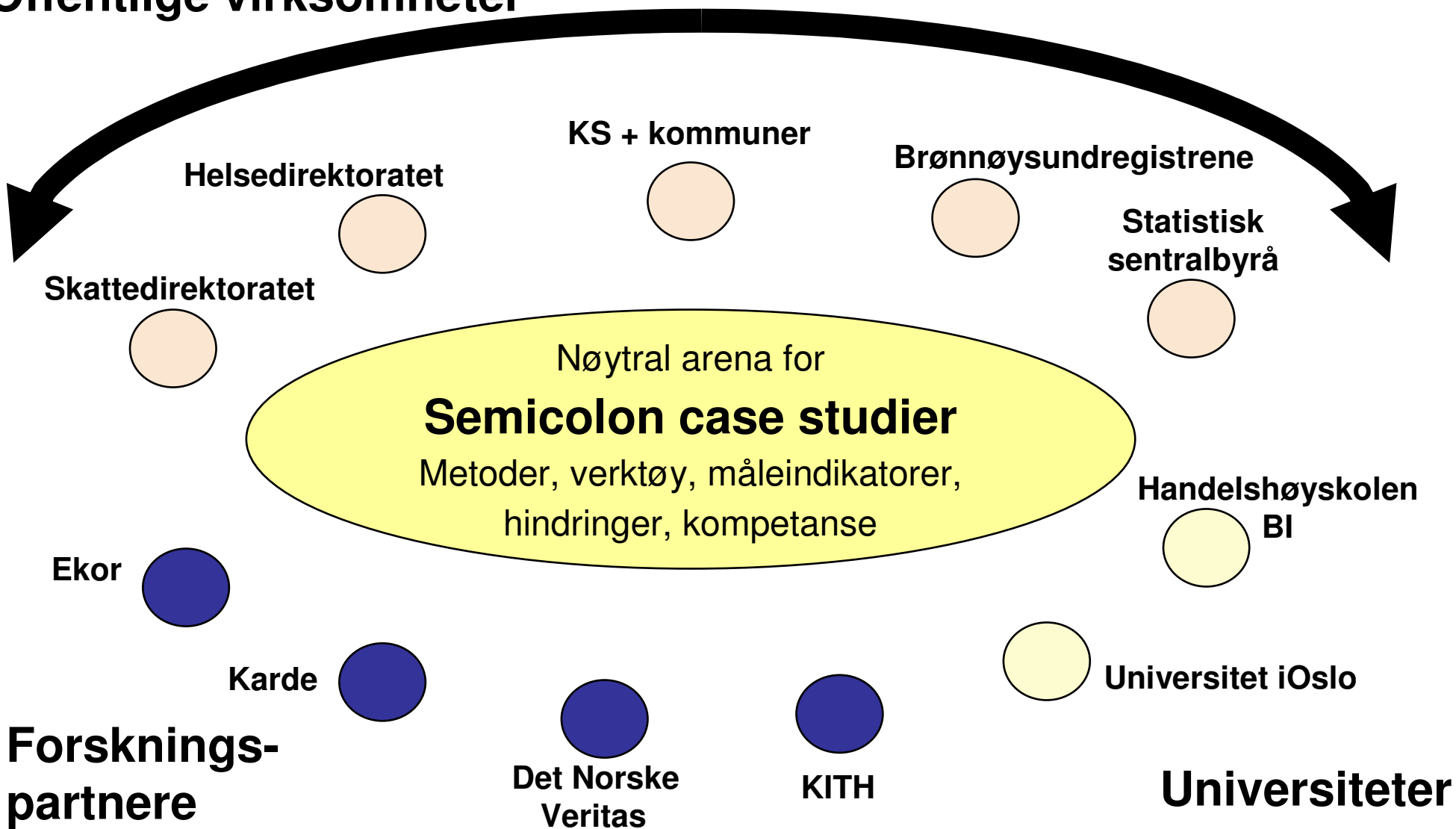
- Utvikle og utprøve IKT-baserte metoder, verktøy og metrikker for hurtigere og billigere å oppnå semantisk og organisatorisk interoperabilitet innen og med offentlig sektor.

Prosjektets delmål:

- identifisere hindringer for interoperabilitet og strategier/løsninger for å overkomme disse,
- utvikle metoder og verktøy for å etablere effektiv interoperabilitet samt metrikker for å kunne måle effektene (inkludert bruk av ontologier),
- anvende metoder og verktøy for å utvikle ontologier og modeller til bruk i konkrete eksempelprosjekter i etatene, og måle effekter ved hjelp av metrikken,
- spre resultater og erfaringer til offentlig sektor, IKT-industri og academia, og
- lage en arena med toneangivende etater, kompetente bedrifter og forskningsmiljøer, som en pådriver for semantisk og organisatorisk interoperabilitet i offentlig sektor.

Semicolon deltakere

Offentlige virksomheter

Brukercaser

- Fødselsdialogen – SKD, Helsedir
- Fødselsmeldingen – SKD, Helsedir
- Metadatamodell – SKD + alle, eksempel for gjenbruk
- Mikrodata for forskere – SSB
- Etablering av felleskomponent for semantikk – BR
- Åpne data og metadata i offentlig forvaltning – BR, SSB

Metodecaser

- Målinger og metrikker
  1. Organisatorisk modenhetsmodell
  2. Organisatoriske hindringer og drivere
  3. Semantisk modenhetsmodell
  4. Semantiske hindringer og drivere
  5. Kost/nytte målemetoder og metrikker

- Virksomhetsmodell offentlig sektor
- Sosiale nettverk og eGov, web 2.0, twitter, facebook
- Semicolon-metoden, input og konsolidering fra alle caser
  - Generell metode for etablering og forbedring av samhandling
  - Utprøves på samhandling i og med offentlig sektor
  - Grunnlag for Harald Hårfagre, samle norsk offentlig forvaltning til ett rike

2. Riksrevisjonens evaluering av IKT-politikken

Elektronisk samhandling

Riksrevisjonens hovedkonklusjoner 2008

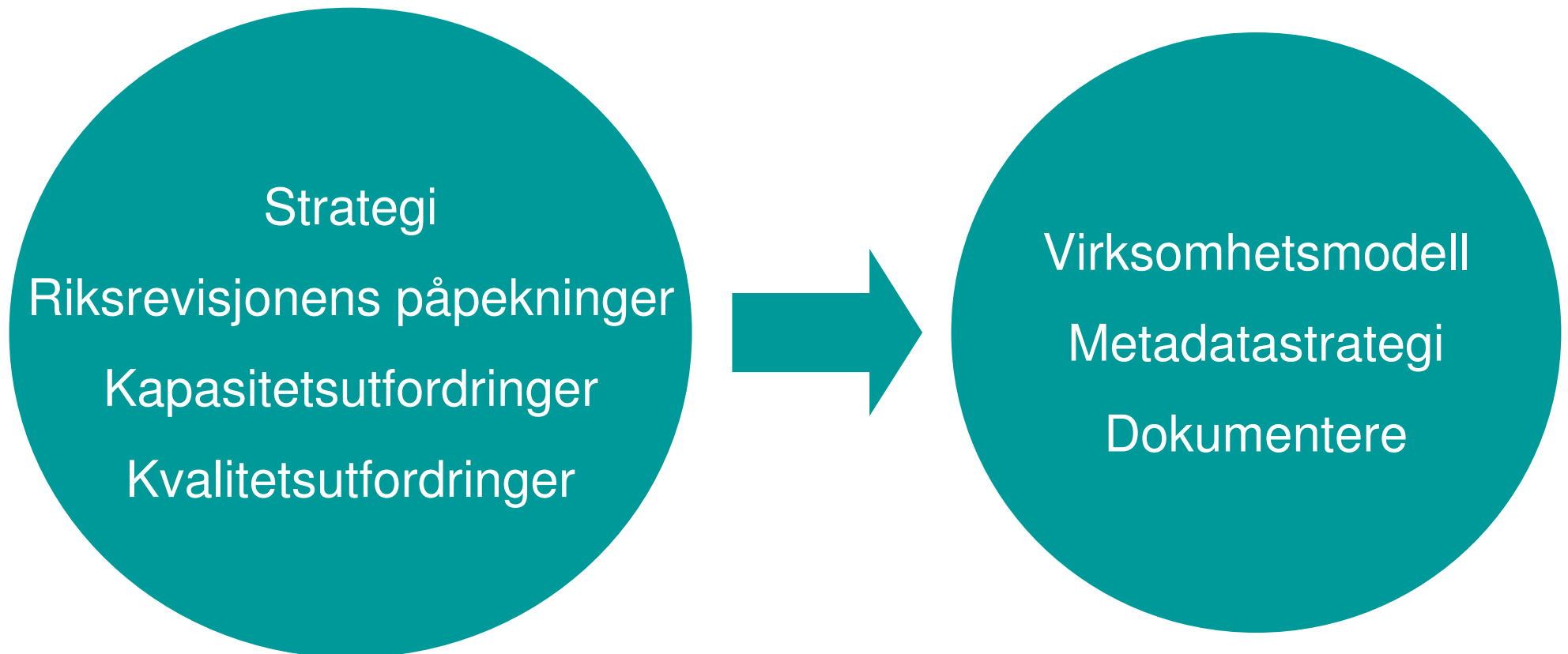
- **Mangelfull oppfølging av IKT-satsingen i helsetjenesten – Dokument nr. 3:7 (2007-2008)**
- **Potensialet for elektronisk informasjonsutveksling i forvaltningen er dårlig utnyttet – Dokument nr. 3:12 (2007-2008)**

Riksrevisjonen, forvaltningen generelt

- Riksrevisor Kosmo:
Mange offentlige virksomheter sitter på informasjon av verdi for andre offentlige virksomheter. En bedre utnyttelse av denne informasjonen kunne bidratt til sikrere, raskere og mer effektive tjenester til privatpersoner og næringsliv.
- Gjenbruk av informasjon i det offentlige er nødvendig for å sikre kvalitet og effektivitet i saksbehandlingen, men det skjer ikke i tilstrekkelig grad
- Regjeringens arbeid har i liten grad har bidratt til utviklingen av tverrgående IKT-løsninger i forvaltningen
- Riksrevisor Kosmo:
Verken Fornyings- og administrasjonsdepartementet eller fagdepartementene er pådrivere på dette området

3. Holde orden i eget hus

Publisere egen virksomhet og informasjon for andre

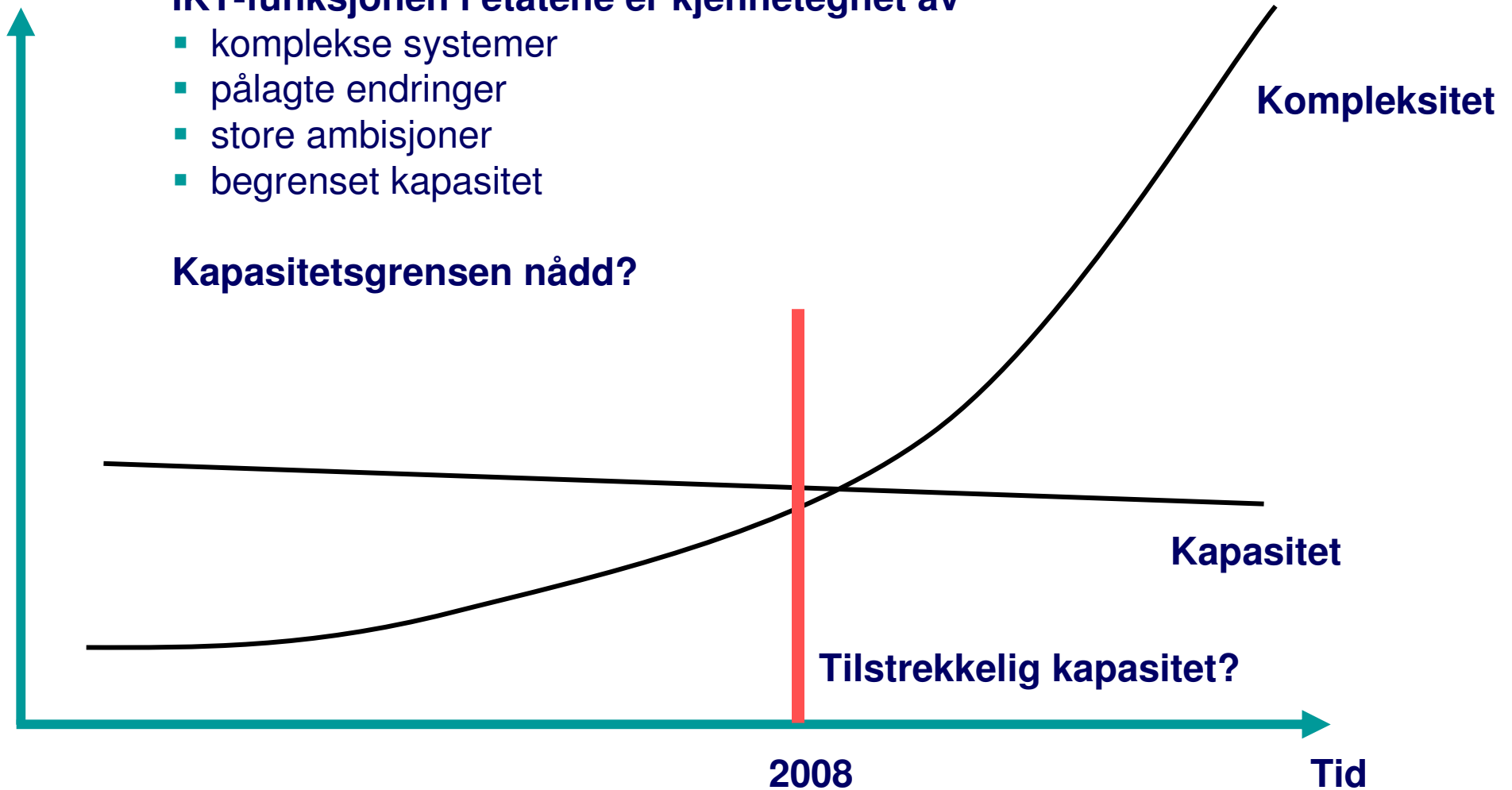

Kompleksitet og kapasitet

IKT-funksjonen i etatene er kjennetegnet av

- komplekse systemer
- pålagte endringer
- store ambisjoner
- begrenset kapasitet

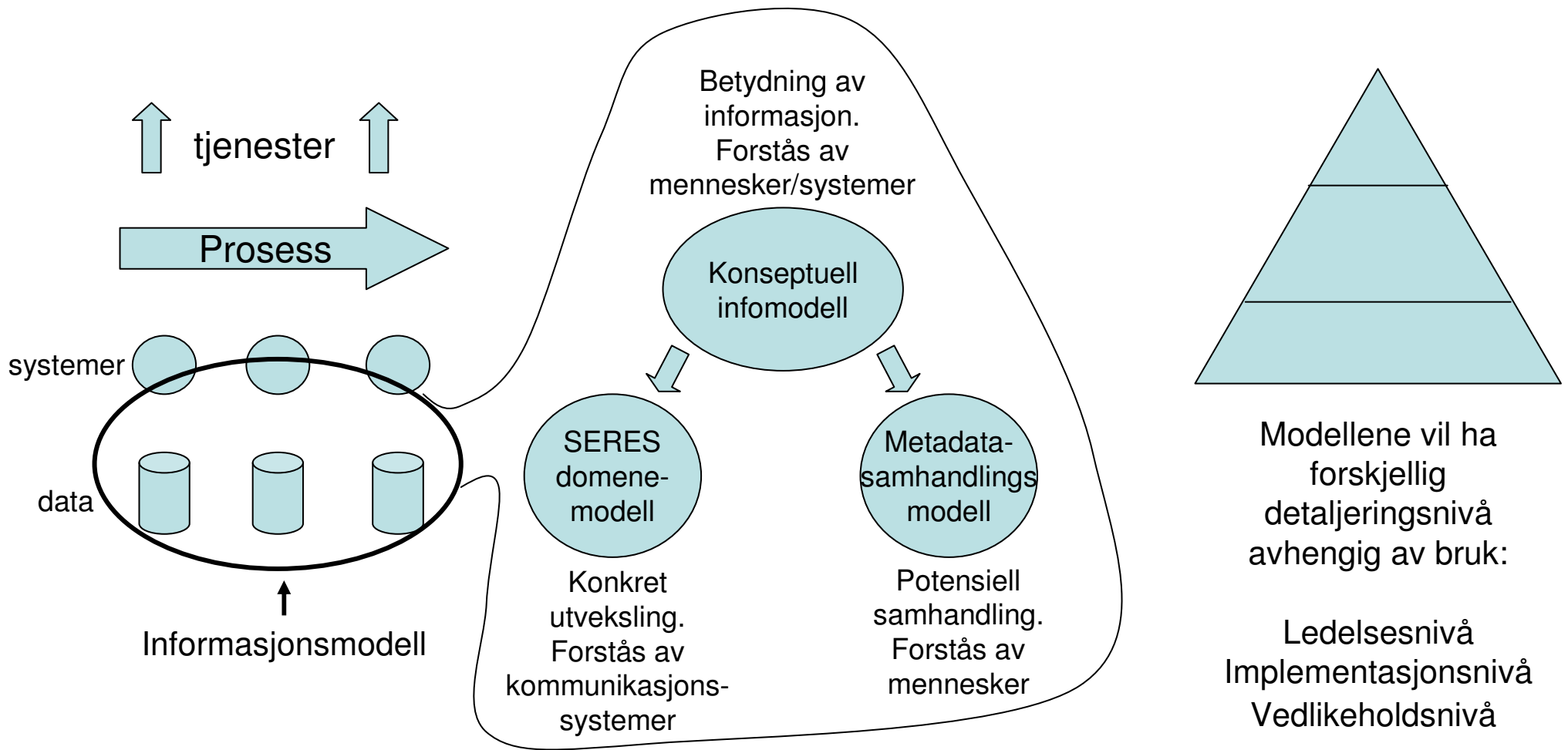
Kapasitetsgrensen nådd?

Sammenheng mellom modeller

Virksomhetsmodell

Informasjonsmodell

Mulige effektmål av virksomhetsmodell

Kilde: Virksomhetsmodell for SSB, 2008/47

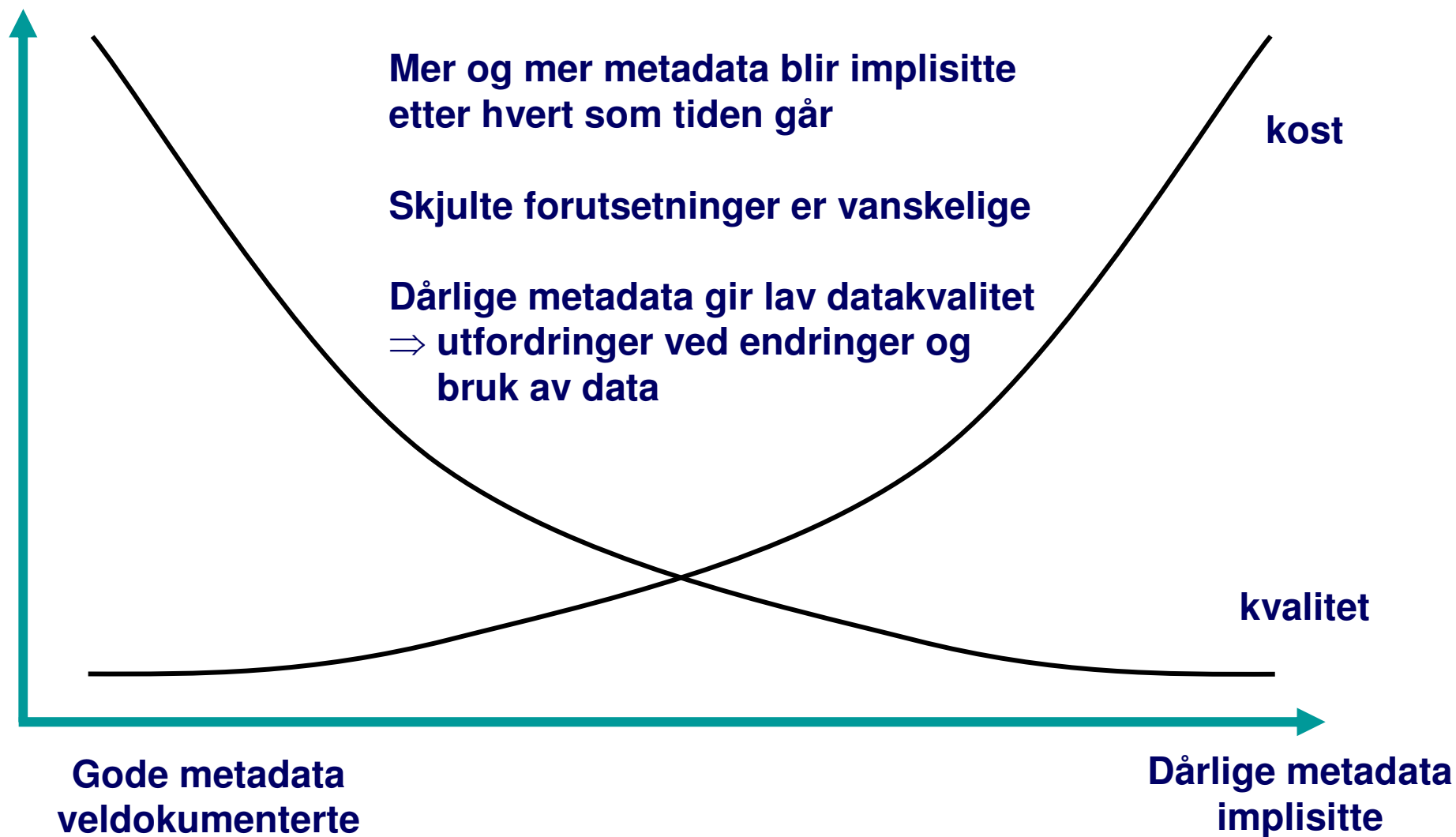
- Effektivisering
- Redusert risiko
- Færre IKT-systemer og applikasjoner
- Bedre dokumentasjon av produksjonsprosessene
- Enklere å dokumentere kvaliteten på produksjonen
- Breder og mer fleksible kompetanse
- Lettere rotasjon av medarbeidere

SSB metadatastrategi – EFFEKTER

- Bedre kvalitet i statistikken
- Unngår dobbeltarbeid i produksjonen
- Økt gjenbruk
- Økt samarbeidsevne
- Identifiserer inkompatible definisjoner av samme term (ord)
- Mer robuste i forhold til at folk slutter og opplæring av nyansatte
- Redusert etterspørsel på brukerstøtte
- Mer arbeid til å begynne med, mindre etter hvert
- Økt endringsevne

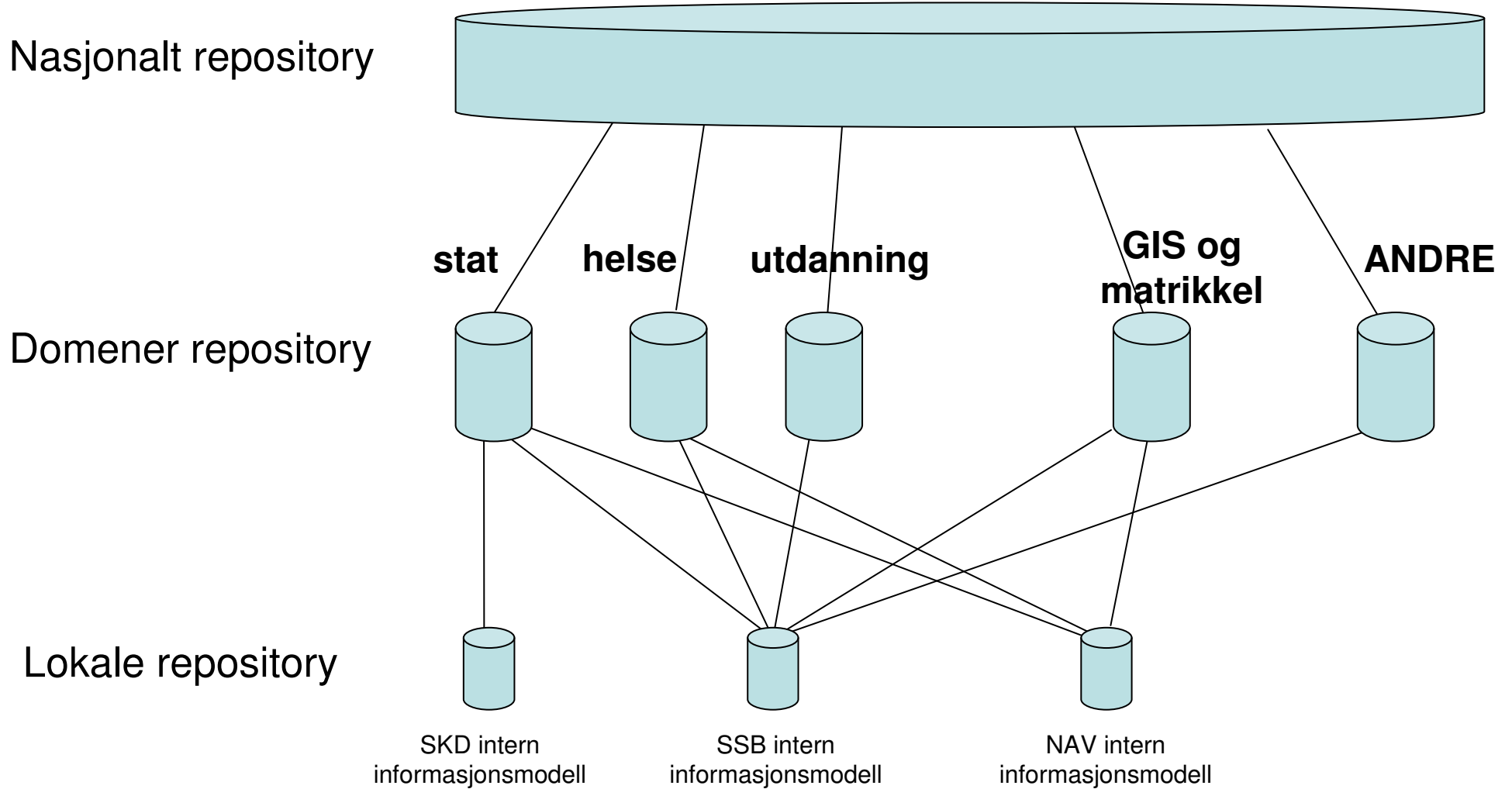

Gode metadata gir reduserte kostnader og økt kvalitet

4. Nasjonal strategi for metadata

Mulig arkitektur for metadata repositories

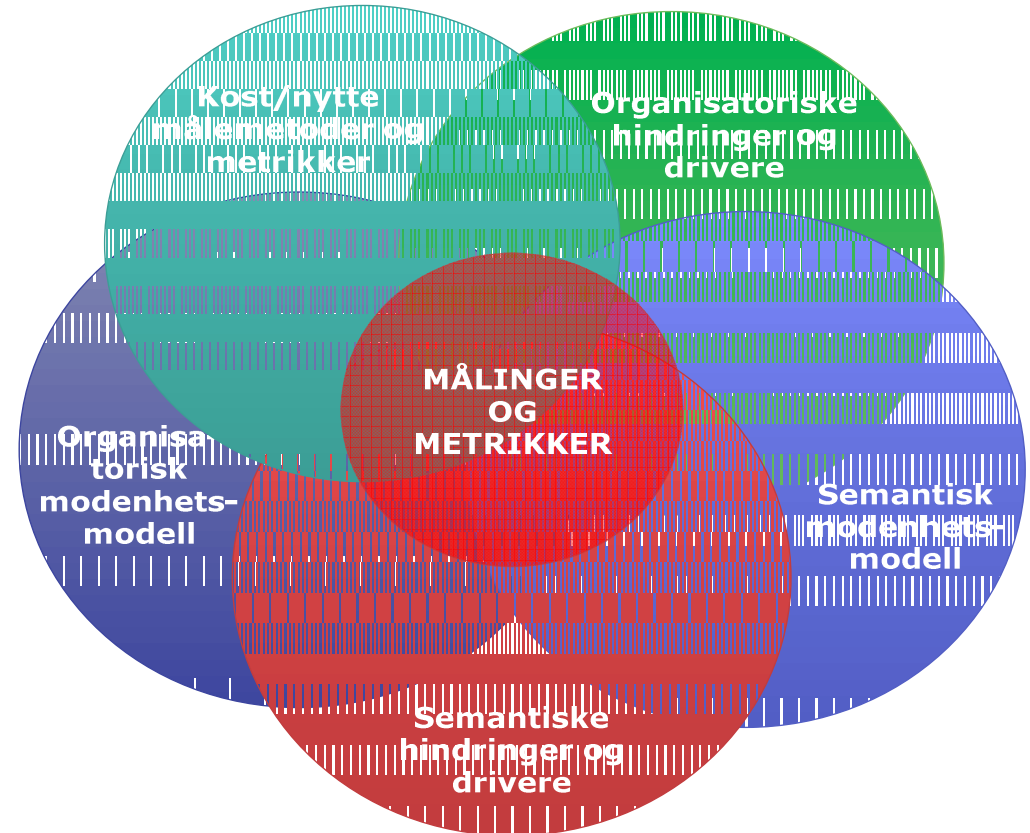

3. Målinger og metrikker

Om temaområdet ”Målinger og metrikker”

Hovedaktiviteter:

1. Organisatorisk modenhetsmodell
2. Organisatoriske hindringer og drivere
3. Semantisk modenhetsmodell
4. Semantiske hindringer og drivere
5. Kost/nytte målemetoder og metrikker

Det vil være innbyrdes avhengigheter mellom samtlige av disse hovedaktivitetene. Spesielt vil det være slik at samtlige av aktivitetene 1-4 vil gi input til metrikker i hovedaktivitet 5. Kost/nytte målemetoder og metrikker

Det går fremover

Samhandling er kommet på dagsorden

Det gjenstår fortsatt mye arbeid

Takk for oppmerksomheten!